

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ ВИРОБНИЦТВУ»

Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)

14 квітня 2023 року

Біла Церква
2023

Молодь – аграрній науці і виробництву: Ad linguas et culturas per cognitionem (до мов і культур через пізнання): матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (Біла Церква, 14 квітня 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 52 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор.

Димань Т.М., д-р. с.-г. наук, професор.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук, доцент.

Резнік В.Г., ст. викладач

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук, доцент.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук, доцент.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук, доцент.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти «Молодь – аграрній науці і виробництву» (14 квітня 2023 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

ЗМІСТ

Антоненко А.О., Тарасюк А.М. Advantages and disadvantages of using abbreviations, components of English languageslang.....	3
Антоненко А. О., Столбецька С.Б. Вжиток сленгу серед молодіжних субкультур та його складова частина у французькій мові.....	4
Бовгиря Д.Ю., Дем'яненко О.О. Intertextuality as the basic literary technique in the John Fowles' novel "TheCollector".....	6
Гайдук Р.С., Велика К.І. Aerial photography in geodesy.....	8
Гаркавенко І.В., Рєзнік В.Г. Нові лексичні одиниці німецької мови: джерела запозичень та основні способисловотвору.....	9
Гончаренко О.В., Цвид-Гром О.П. Грецизми у медичній термінології.....	11
Дергальок В.М., Тимчук І.М. Неологізми як мовне віддзеркалення війни.....	12
Діхтяренко В.В., Чернищук Ю.І. Термінологія та термінографія.....	14
Дорофєєва Р.В., Цвид-Гром О. П. Становлення і розвиток медицини у стародавній Греції та Римі.	15
Захарчук К.В., Чернищук Ю.І. Стратегії перекладу художніх текстів.....	17
Зубко А.О., Біліченко А.М. Some aspects of ecology, geology, bioengineering and biotechnologies problems forcurrent society.....	18
Іванченко А.А., Рєзнік В. Г. Вплив німецької мови та культури на творчість Ольги Кобилянської.....	19
Корчак Ю.М., Тарасюк А.М. Idioms using in the English language.....	20
Кошка В.В., Марчук В.В. Freshwater species: giant freshwater shrimp (<i>Macrobrachium rosenbergii</i>).....	22
Константинова О.Ю., Погоріла С.Г. Роль невербальних засобів у професійному спілкуванні лікаря ветеринарної медицини.....	24
Корнієнко Д.М., Рейда О.А. Efficiency of the therapy based on amino acids for epilepsy in dogs.....	26
Лихолай А.А., Рейда О.А. Tularemia ae re-emerging tick-borne infectious disease.....	27
Лушницький І.О., Пилипенко І.О. Способи утворення політичного сленгу та особливості його перекладу.....	28
Мищенко О. С., Чернищук Ю.І. Системи автоматизованого перекладу.....	29
Пелих В.А., Велика К.І. Geodesic devices.....	31
Поночовна В.В., Михайленко О.О. Роль перекладача у збереженні чистоти української мови: проблема зайвих запозичень.....	32
Сидорець Д.А., Столбецька С.Б. Особливості французької мови Бельгії.....	34
Роньшина Л.С., Погоріла С.Г. Особливості використання термінологічної лексики у професійному мовленні майбутніх лікарів ветеринарної медицини.....	35
Тарасенко Д.В., Ігнатенко В.Д. Українська локалізація ігор та її проблем.....	37
Роньшина Л.С., Рейда О.А. Problems of parvoviral enreritis in dogs.....	39
Сергєєва М.П., Ігнатенко В.Д. Особливості перекладу фразеологічних одиниць французької мови з гастрономічним компонентом.....	40
Сидорець Д.А., Дем'яненко О.О. Образ «нової жінки» у творі Бернарда Шоу «Пігмаліон».....	42
Церковна А.В., Ігнатенко В.Д. Особливості молодіжної розмовної лексики у сучасних французьких піснях.....	44
Челяда М.А., Цвид-Гром О. П. Грецькі запозичення у латинській мові.Студентка.....	45
Черненко М.В., Велика К.І. The importance of human imagination.....	46
Шваб М.С., Дем'яненко О.О. Імпресіоністичність як літературний прийом у романі Оскара Вайльда «ПортретДоріана Грея».....	48
Шваб М.С., Пилипенко І.О. Класифікація фразеологізмів військової тематики в англійській мові....	50

Використання в термінологічному значенні загальноновживаних грецьких слів починається, на її думку, з Квінтіліана і стає домінуючим у пізній латині [2].

Отже, за рахунок запозичення у мові-реципієнті можуть утворюватися синонімічні ряди, якщо запозичується слово такого ж значення, що і вже існує у мові. Утакому разі часто відбувається стилістична диференціація синонімів. Усе це веде до збагачення словникового складу мови та її розвитку. Вплив мов одна на іншу – один із наймогутніших стимулів мовних змін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пономарів Д. Грецизм. Українська мова: енциклопедія. НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні, Інститут української мови; ред. В.М. Русанівський та ін. К.: Українська енциклопедія, 2000. URL:<http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>.
2. Доровських, Л. В. Семантичне освоєння іншомовної лексики в запозичальній мові: матеріалі грецьких запозичень в латинській мові: автореф. дис. ... канд. філол. наук 10.02.14. Тбілісі, 1979.
3. Цвид-Гром О.П. Актуальні питання формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахівців сфери ветеринарної медицини під час вивчення латинської мови. Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації: матер. міжнародної науково-практичної конференції (БНАУ, 20 жовтня 2022 р.). Біла Церква, 2022. С. 38–39. URL:<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8110>.

УДК 811.11'373.43:355.48

ДЕРГАЛЮК В.М., студентка

Науковий керівник – ТИМЧУК І.М., канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

НЕОЛОГІЗМИ ЯК МОВНЕ ВІДЗЕРКАЛЕННЯ ВІЙНИ

Автори досліджують особливості нових слів української мови, які виникли під час російсько-української війни. Розглядають найпопулярніші приклади неологізмів в українській мові, які виникли протягом 2022-23 рр.

Ключові слова: новотвори, неологізми, нова лексика.

Проблема неологізмів, тобто новотворів слів, в українській мові має особливу актуальність у період війни. Це пов'язано з тим, що у такий час відбувається значне збільшення кількості нових технологій, інформації та інших важливих понять, що потребують відповідного термінологічного опису.

Наприклад, у зв'язку з війною в Україні з'явилися багато нових термінів, таких як "АТО" (антитерористична операція), "окупанти" (протилежно до "військовослужбовці" або "солдати"), "переселенці" (люди, які змушені покинути свої домівки через війну), "гібридна війна" та інші.

Отже, проблема неологізмів в українській мові у період війни є дуже актуальною, і вимагає відповідної уваги та розв'язання.

Мета роботи - дослідження особливостей неологізмів української мови, які виникли під час російсько-української війни.

Неологізми характеризуються абсолютною новизною як щодо форми, так і змісту. Вони найменуєть нові реалії й поняття, людей та їх чесноти. Кожне слово відображає те, що знайоме всім українцям. Крім того, вони підкреслюють особливу характеристику їх авторів: образність мислення, здатність переосмислення дійсності та велике почуття гумору, з якими безперервно виникають нові метафори чи метонімії, звужуються чи розширюються попередні значення слів тощо [1, с.1].

Потрібно зазначити, що під час повномасштабної війни спостерігаємо надзвичайно стрімкий процес виникнення та закріплення нової лексики, порівняно з мирним часом. Протягом декількох днів може з'явитися стільки ж нових слів, скільки в інші часи з'являлося

протягом місяців. Це можна пояснити особливою увагою людей до подій, із якими не стикалися раніше і які викликають цілий спектр бурхливих емоцій: обурення, гнів, осуд, смак перемоги.

Розглянемо найпопулярніші приклади неологізмів в українській мові, які виникли протягом 2022–23 рр. на тлі розв'язаної росією війни проти України та що вони означають.

1. Найекспресивнішими неологізмами, пов'язаними з тематикою сучасної війни, виявилися ті, що характеризують й описують ворога. Вони становлять найбільшу частку серед вибраних лексичних інновацій. На думку Жулінської М. та Круглій О., це пов'язано зі створенням ними миттєвого психологічного ефекту, що підсилює демонізацію ворога й водночас вони виступають певним засобом, щоб розблокувати гнів, висловити презирливе ставлення та ненависть до ворога, зменшити стрес. Яскравим неологізмом стало слово *ogcs* – орки: лексична інновація створена за аналогією з потворами, які фігурують у трилогії «Володар кілець» Джона Толкіна, що акцентує на тому, що ворогів не вважають за людей [2, с.107].

Зараз українці використовують різні зневажливі слова для позначення окупанта, такі як "русня", "свинособака", "ванька", "пушкініст", "путлер", "няш-мяш", "консерва", а також "русо-нацисто", "рашисти", "тіток-війська" та "z-окупанти". У Вікіпедії визначено термін "рашизм", який описує ідеологію російського шовінізму, що прагне до знищення української державності та нації. Також є неологізм "терраша", що позначає російську федерацію як державу-терориста.

Сучасні мовознавці рекомендують писати назву країни росія та її столицю москву з маленької літери. За цим принципом пишемо з маленької букви прізвища всіх ворогів України.

2. Українці пишаються своїми ЗСУ, нашими героями, які безстрашно захищали Донецький аеропорт, тримали оборону Маріуполя та Азовсталі. Завдяки їх зусиллям, ворог не просунувся углиб України. Тому наші герої отримали назву «кіборги», «азовці». Ці поняття ввійдуть до літератури та світової історії.

3. Багато неологізмів походить від назв воєнної техніки. Звідси, наприклад, з'явилися такі слова, як джавелінити, барайктарити, відхаймарсити – боротися з ворогом, застосовуючи відповідну техніку. Сюди ж можна віднести назву "бандеромобіль" – будь-який автомобіль української армії. Самі військові, до речі, найчастіше автівки на "нулі" називають "корч".

4. Хочемо зазначити ще одне джерело зростання неологізмів часу російсько-української війни. Це – російська пропаганда. Вирази "негативне спливання", "негативне зростання" означають втрати, які Росія намагається приховати або подати як перемогу. Інші слова, що часто використовуються:

бавовна – вибух на підконтрольній росіянам території. Термін пов'язаний з використанням слова "хлопок" у російських ЗМІ

затридні – нереальні обіцянки, плани росіян щодо перемог у запланований термін

"привези унітаз" – мем, що означає мародерство російських військових [3, с.1].

5. Зазначимо, що в українській мові з'явилися цікаві слова та вирази, пов'язані і з конкретними політиками: макронити, валяти шольца, шойгунити, кадирити.

Українські політики також не залишилися поза увагою при творенні нових слів. З колишнім радником Офісу президента Олексієм Арестовичем пов'язаний неологізм "арестовити" – заспокоювати, "арестовлення" – залишити заспокійливе повідомлення. Також вживається вислів "Арестович проти ночі" ("Релаксович") у значенні говорити в манері, яка знімає тривогу. Від нього також пішов мем "2-3 тижні", який застосовується, щоб підкреслити вкрай сумнівний прогноз [4, с.1]. Від прізвища відомого волонтера Сергія Притули утворено дієслово «запритулити» – за короткий час назбирати велику суму грошей на ЗСУ.

6. Крім слів-неологізмів за останній рік ми отримали стійкі вирази-словосполучення, які в майбутньому стануть фразеологізмами: дзеркальна тиша; доброго ранку/вечора, ми з України; за поребриком; йти за російським кораблем; йти на концерт до кобзона.

7. Окрім неологізмів та стійких виразів, українська мова збагатилася на слова, що отримали нові значення: бавовна, град, дискотека, піксель, приліт, тривога, чисте небо.

Отже, велика кількість неологізмів за незначний проміжок часу ще раз підкреслює багатство нашої рідної мови, почуття гумору українців, їх дотепність, відчуття слова, інтелектуальні здібності. У кожному новому слові звучить прагнення до перемоги, сила духу, віра в ЗСУ, ненависть до ворога та любов до Батьківщини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кремінь Т. Новітні сленгізми-неологізми – мовне віддзеркалення війни. URL:<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3490258-novitni-slengizmineologizmi-movne-viddzerkalenna-vijni.html> (дата звернення: 13.03.2023).
2. Жулінська М., Круглій О. Неологізми як мовне віддзеркалення війни. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. № 3 (14). 2022. С. 103–111. URL:<https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/issue/view/17/13> (дата звернення: 13.03.2023).
3. Крамаренко Д. Жаргон та неологізми. Як війна збагатила словниковий запас українців. URL:<https://www.rbc.ua/rus/news/zhargon-ta-neologizmi-k-viyna-zbagatila-slovnikovi-1676393294.html> (дата звернення: 13.03.2023).
4. Букет Є. Словник неологізмів української мови. URL:<https://armyinform.com.ua/2022/07/20/armiyainform-predstavlyaye-slovyk-neologizmiv-ukrayinskoji-movy/> (дата звернення: 13.03.2023).

УДК: 811.161.2:81'374

ДІХТЯРЕНКО В.В., студентка

Науковий керівник – **ЧЕРНИЦУК Ю.І.**, асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

ТЕРМІНОГРАФІЯ ТА ЛЕКСИКОГРАФІЯ

У статті розглядаються особливості термінографії у зіставленні з лексикографією на матеріалах української та англійської мовах. Поставлені завдання націлені на пошук шляхів вирішення питань цих двох областей знань.

Ключові слова: термінографія, лексикографія, підхід, предметна галузь, подібності та відмінності.

Останніми роками виникла велика кількість гарячих дискусій і суперечок щодо питань подібності та відмінностей між термінографією та лексикографією. Ідея, що лежить в основі цих високих вимог, також може лежати в основі чітких особливостей термінографії, які беруть своє відповідне коріння в лексикографічній мовних ресурсів.

Особливостями диференціації зазначених в Україні є не лише критерії, а й окремі лінгвістичні терміни (термінологічна лексикографія, мова спеціального призначення, лексикографія спеціальних мов, спеціальна лексикографія) і техніки перекладу, і концепції в цілому тощо, які необхідно описати, належним чином, проаналізувати та порівняти зі схожими способами та підходами до дослідження. Даний аналіз, проведений на матеріалах англійської та української мовах. Крім того, в даний момент, час неймовірно швидкого зростання попиту в міжнародному співвідношенні, це вважається популяризовано розробити передову методологію, у тому числі підходи та прийоми стандартизації сучасної термінології та гармонізації їх на глобальному рівні в рамках проекту Pointer, TermNet, ISO, TermCat.

Враховуючи той факт, що і термінографія і лексикографія, як відомо є спеціалізованими професіями, пов'язаними зі складанням і редагування, для цілей цієї статті. Таким чином, у термінографії це терміни конкретних предметних галузей, дисциплін або областей, які документуються на відміну від слова, що належать до словникового складу загальномовної мови, які документуються в лексикографії.

Так, український термінологічний словник права (В. Копейчикова) пояснює юридичні терміни – правовідносини між відповідними сторонами: правовідносини «специфічні суспільні відносини, учасники які виступають як обов'язки встановлених нормами права» – англійською мовою правові відносини означають конкретні відносини, в яких кожен учасник розглядається як право користуватися так і здійснювати відповідні права та обов'язки;